

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para. a zestereni para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskom naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Disma i novce treba šljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru»

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

N. V. Cesar Xarlio na talijanskoj fronti.

FOLGARIA, 16. Kad je Cesar jučer izjutra stigao u Trent, dočekali su ga feldmaršal barun Conrad i zapovjednik armije, pa se s pratnjom odvezao na visoravan Folgariu. U Acquavivi, gdje je pred jednu godinu bilo namješteno zapovjedništvo 20.og zbora pod nadvojvodom-nasljednikom i gdje su se izradili planovi, po kojima je 20. ti zbor pobjedno provalio na talijansko zemljište, Cesar se odugo zadržao, zatim se nastavila vožnja preko Calliano i Folgaria put Serredanske ceste. Pred Palazzo di Parisa, posljednjem boravištu nasljednika na jugo-zapadnom bojištu, odslužila se spomen-misa, poslije koje poljski vikar biskup Bjelik održa kratku propovijed. Kad se povratio u Folgariu, Cesar prošao se sa svojim starim štabom, svojim nasljednikom u zapovjedništvu i podmaršalom von Verdrossom i sa najstarijim «carskim lovcem» na Dos de Costilla, odakle je kao nasljednik prijestola upravljao prolomnom bitkom. Tu njegov poglavica generalnog štaba iz godine 1916, pukovnik barun von Waldstätten, drža Cesaru govor, u kojemu je spomenuo što se pred jednu godinu zbilo, i rekao kako sva vojska ljubi i poštuje previšnjeg u ratu gospodara kao svog pobjednog vojskovođu, ali da oni koji su mogli da iz bliza prate odlično djelovanje zbornog zapovjednika nadvojvode Karla, ispunjeni su najvrijnijom i najpožrtvovnijom privrženosti svome Cesaru. Cesar se odugo zadržao u Costilli; zatim sagie u Folgariu, te putem pregledao jednu vojnu deputaciju, koja mu se prikazala na jednom proplanku, i svakog pojedinog svog junaka oslovio. Poslije toga oficiri i momčad odgurnuše u Folgariu, gdje su Cesara dočekali sa uzvicima.

Sjede se za objed u velikoj sali jedne poljske bolnice. Za objeda pročita nadvojvodin nasljednik u zbornom zapovjedništvu cesarevo ručno pismo jučerašnjeg nadnevka zapovjedništvu «runolisnog zbora», u kojemu Vldar kaže: «Na obljetnici početka pobjednih bojeva srce ga je gonilo da pohodi hrabre čete, koje su pod njegovim vodstvom zarale neprijatelju silnih udara i da zahvali pripadnicima tog zbora na njihovoj divnoj hrabrosti i predanosti».

Na to zborni zapovjednik reče, da se nasljednikov 20. ti zbor sastojao od momčadi alpskih zemalja, iz Ugarske, Čeha i Rumunije, a u svojim tehničkim formacijama od predstavnika «sviju narodnosti, tako je bio vjerna slika Monarhije. Njega u ljubavi i vjernosti, koja spaja ovaj zbor sa njegovim svijetlim zapovjednikom, izrazuje se osjećanje cijele vojske i cijele Monarhije. Zborni zapovjednik završi svoje riječi kliknuvši «živio» pred-

Svetište Gospe pod Vrpoljcem.

Napisao Don Marko Vežić — Jarlovac.
(Nastavak).

Ovo je očita historija, da hodočasnik, koji dohodi vrpoljskoj Gospi na poklone, hri, jer ga srce eruptivnom silom priteže, najprije k milotnoj prilici Majke Božje. Tu on, a zna, po što je došao, rasprijetan i pokajan, sve svojoj Majci u djetinskome pouzdanju poverava. Bit će po koja radosna, ali ih je ponajčešće i ponajboljnije mutnih, turobnih i zlopatnih zlogodina. Netom se ispred oltara izdiga, ni amo ni tamo, već uprvice korakom upravlja k pročelnim vratima. Sa desna zakreće, tu popostaje i o zidu se zagleđa u nizvešne gvozdeno bukagije.

Uprona se kroz decenije i naraštaje u narodu provlači tradicija poput crvene niti, da su ono ljute bukagije, u koje je bio zakovan junak na Rađe... «Više Knina... u kamenoj tamnici».

Prilika je vrpoljske Gospe napengana na li-menoj ploči. Ne će odgovarati svim pravilima moderne tehnike i zahtjevima savremene umjetnosti, pa je ne bi megju umjetnine ni uvrstio. Nu što se mora istaknuti i u čemu je slikar taman i postigao svoju svrhu, jest ona nilokrvnost u Marijina lika i ona zamamljivost nestašnoga Djeteta sa Marjinu kriocu. Slika je uokvirena tvrdim orahovim okvirom, a unaokolo srebrom zakovana. Ima dvije srebrene košulje, jednu svaganju, a druga je za svetkovine Velike i Male Gospe. Prva je priprostija i bez na-

višnjem gospodaru, a poklič mu prihvatit će sa bur-nim oduševljenjem njegovi drugovi za treptom. Poglavica generalnog štaba barun Arz posla Cesaru ovu depešu: Na obljetnicu započinjanja slavne ofenzive, sva se oružana snaga sjeca sa pošolvanjem i divljenjem svog uzvisitog, pobjednog previšnjeg vojskovođe, te moli Vaše Veličanstvo, da u svome oduševljenju i neslomljivoj vjernosti smije prikazati svoje preodano poklonstvo.

Cesar zahvali telegramom generalu Arzu na poklonstvu njegovih hrabrih boraca, koji ga ovaj dan osobito veseli. Popodne Cesar se odvezao na Dasso della Vena, gdje sa podanka Tonezza, a sa talijanskog zemljišta, gledao naše pozicije koje ovaj zbor drži bez promjene otkad se prekinula ofenziva. Zatim se uspe na stražnji vrh Campomolona, baš kad se slab artiljerijski boj bio. Otele povrti se u Trent, gdje se oprosti srdačno sa oficirima, koji su izašli da ga isprate, te krenu natrag u Beč.

Cesar je udijelio podmaršalu von Verdrossu, osvjetitelju Prafore, krst za vojničke zasluge drugoga razreda sa ratnom dekoracijom.

BEČ, 16. Cesar se povratio popodne iz Južnog Tirola.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog štapa od 16. i 17. maja nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Pooštreni podmornički rat. Potopljene lagje.

BERLIN, 17. «Wolff Bureau»: Njemačke podmornice potopile su u Sredozemnom Moru opet 9 parobroda i 6 jedrenjača od ukupnih 30.000 tona.

Promjene u višem zapovjedništvu francuske vojske.

PARIZ, 16. «Agencija Havas». Ministarsko je vijeće odlučilo, da imenuje generala Deltaina za višeg zapovjednika i odredilo da dojakošnji viši zapovjednik Divelle bude zapovjednikom jedne vojne skupine; imenovalo je pak generala Fucha za poglavicu generalnog štaba.

Američki razbjači u Engleskoj.

LONDRA, 19. Flotilja američkih razbijača prispjela je tu nedavno u Englesku, da u ratu djeluje zajedno sa engleskim bojnim snagama. Kontradmiral Sims je viši zapovjednik američkih pomorskih bojnih snaga što su poslanc u evropske vode.

Izveštaji turskog glavnog štapa.

CARIGRAD, 16. Glavni stan, 15. maja: Fronta u Iraku: Na Djalu samo okrajaj između predstraža. Fronta u Kavkazu: Na desnom krilu osujećen je pokušaj Rusa da napanu. U središtu uspješni patroski polhvat.

kita, dok druga okićena poput pime neše. Gjerdan duplaš nizvijesio se niz oble grud. Tu je srebro, zlato i drago kamenje, da bi zatravljen saio i zamamljen zaupio: O narode hrvatske, uzdijali je velika vjera tvoga, kad ti onako umiješ poštivati Kraljicu Hrvata!

Čitave na limenoj ploči Gospine prilike kroz košulju ne proviriva već cigla glava Isusova i Marijina. To nekuda izdže i onako nezatomljeni tvoj zanos, koncentrira tvoje misli, tvoju dušu, kucaje srca, uzdah, slast i ponos u onoj miloj glavi pominze «službenice Gospodino», zalitij u obrazima zaplamsajima ljubavi i briga oko našega spasenja. A tek ona nevinna glava mog Spasa, Isusa i Djeteta našega, što se paji i vrcu u naručaju svete i brižne Majke svoje, da svakoga trenu strepiš, izvrcit će živo srebro iz materinih ruku! Tekar se smiriš, kad se sjetiš riječi Svetoga Pisma, da će Angjei priskočiti i prihvatiti ga, da ne udari o kamen!

Bogoljupstvo prama Gospi od Vrpolja od davnina provlači svoje niti, pametara mu se ne zna, već se ciglo može konstatovati, da sa godinu na godinu sve to cvatnije buja i svoje mejaše naširje odmice. Uz živu vjeru našeg hrvatskoga puka, tu se možeš nagledati i nauživati i bogatih raznovrsnih adeta našega naroda. U prvašnje zemanje, dok ovaj svjetski i zatorni rat nije svojim požarom zahvatio s malim čitavu Europu, priži je i ruši, narod bi, uz živu pradijeovsku vjeru, začinjao svoj borav k kod Svetišta umjerenim, nu vazda živim i nestašnim veseljem, da u primjesi slatka i ozbiljna još jače

Izveštaji bugarskog glavnog štapa.

SOFIJA, 16. Izveštaj generalnog štapa, 15. maja:

Zapadno od Vardara Francuzi pokušase, poslije vijavične vatre, napad na visove Golemu Jarbičnu i B silkovu Kitku južno od Huma; ali bjehu uzbijeni. Uostalom samo topovska vatra.

SOFIJA, 17. Izveštaj generalnog štapa, 16. maja:

Na Cervenoi Steni i na visu 1243 sjeverno od Bitolja ne rekidna artiljerijska i minska vatra. U okolini Moglene živahna artiljerijska vatra O podne, poslije žestoke artiljerijske pripreme, srpski pješadijski odjelci pokušali su da se otisnu istočno od Dobropolja, ali bjehu vatrom uzbijeni. I kod Zborskoga neprjatelj dvaput pokušao napadati, ali je odbijen. Zapadno od Vardara borbeno je djelatnost prilično živahna. Popodne protivnik stade žestoko tući vis Bisilkovu Kitku južno od Huma. Kod Alchmahle pomaknute straže izbacit će protunapadom nadmoćne neprijateljske odjelke iz pomaknutih opkopa, u koje su jučer prodrli. Na donjoj Strumi žestina artiljerijske vatre poraste znatno. Zapadno od Barakli-Dzume neprijateljska artiljerijska vatra pojača se popodne do ubrzane vatre; zatim neprijateljske pješadijske čete pokušahu da zakroče naprijed, ali ih naša vatra ustavi.

Gröt Czernin u njemačkom glavnom štapa.

BEČ, 16. Ministar izvanjskih posala krenuo je danas sa poklisarom Merzem i poslanstvenim savjetnikom grofom Colloredo u njemački glavni stan, da tamo nastavi, kako se već javilo, sa mještovanim njemačkim vlastima, dogovaranja što su se zapodjela u Beču prigodom skorašnjeg boravka njemačkog državnog kancelara.

Zatočeni državljani pušteni na slobodu.

BEČ, 16. Kako doznajemo, Cesar je već pred više vremena odredio opće preglede stanića zatočenih i konfinovanih osoba, te izrijekom naredio, da se u tome ima postupati najbljeranje. Ma da su nekad prilike neumoljivo tražile, da se na osnovu iznesenih sumnja odredi konfinovanje i zatočivanje, takovi momenti ne smiju da unaprijed služe kao podloga da one mjere ostanu na snazi. zatočenje može dalje postojati jedino u osobito izuzetnim slučajevima, kad naime nema doista drugih sredstava, kojima bi se dalo ukloniti svako ugrožavanje interesa ratnog vodstva.

Prema tom cesarevom odredjenju pušteno je na slobodu 79 posto osoba zatočenih. Većina njih, budući da su iz ratnog područja a siromašni su, uživae osobitu pomoć koju primaju bijegunci.

Od prilike u 20 posto slučajeva zatočenje se pretvorilo u konfinovanje.

Od sada unaprijed ostaje dakle zatočeno malo državljanu, upogled kojih treba da ih se iz prijelih obzira na državne, a poglavito na vojne interese, još i dalje zadržaje.

Rezolucija poljskog kluba.

BEČ, 17. Poljski je klub prihvatio rezoluciju, u kojoj zahvaljuje Vldaru na velikodušnim riječima što je upravo 5 maja odaslansku poljskog kluba. Primio je pak rezoluciju, u kojoj izjavljuje, da neće moći podupirati vladu, jer da za svega

oskoči karakteristika n še hrvatske duše. Nu otkad je trublja pozvala hrvatske sinove pod sveti i neokaljani kraljev barjak i navila ih k poljanama otačbeničke dužnosti, otada je, s osnutosti naše lavlje mlaosti na izloženoj fronti, obladao našim narodom ozbiljnost, nu ozbiljnost, koja ti imponira, namče ti se, jer nije malodušje smaks-le i razvodnjene duše, već ono intimno osvjedočenje i proučeno, da svako amo na domu mora vršiti svoju dužnost, ko je vrši i njihova krv u «dekumima», da se to sve slije u nepomućenu molbu željne duše pred prijateljem Gospinim, da nam pobjeditelje sinove što prije kući vrati, a mi ćemo ih k njoj i pred njezin oltar dovesti, da uz himan ođanosti i harnosti njezinoj moćnoj zaštitu, ni gudašu savijemo i potegnemo pjesmu hrvatske svijesti i ponosa.

Nema zar d-na, da kraljevim drumom ili vrljetnom oputinom na prječac ne ćeš susresti po koje čeljade, da ozbiljno, zamišljeno i sabrano stupa k Svetištu vrpoljske Gospe, da tamo opočine, okri- jeti se i olakoćeno domu natrag krene. Nu tri su opet glavne preko godine svetkovine Marijine, kad narod ko pod zapovjednu grne k čudotvornoj Gospi pod Vrpoljcem, biva: Velika, Mala Gospa te ona Kandelorska. Nu opet, izmegju ih svih triju, Velika Gospa zasjeni one dvije i brojem i svećanošću.

Šibenski su biskupi vazda budnim okom pratili ovo vanredno bogoljupstvo našega naroda prama zatišnoj onoj crkvi i njezinoj prilici u Vrpolju. Nijesu promasili ni cigle, da se iskrena i nepatvorena pobožnost prema onoj Majci što ođumitijim i

svjetskoga rata poljski je klub u svim pitanjima poljske politike nailazio na ravnodušnost i pasivnost vlade.

Revolucija u Rusiji.

Ministarska kriza u Rusiji.

PETROGRAD, 16. Petrogradska agencija. Malo prije nego je Gučkov dao ostavku, Brusilov i Gurkov zapitaše da budu otpušteni. O toj njihovoj molbi odlučit će se, kad Gučkovu bude imenovan nasljednik.

Egzekutivni odbor vojničkog i radničkog vijeća izrazio se sa 41 protiv 19 glasova za sudjelovanje predstavnika socijalističkih stranaka u privremenoj vladi.

Miljukov dao ostavku.

PETROGRAD, 17. Petrogradska agencija. U noćnoj sjednici privremene vlade ministar izvanjskih posala Miljukov je izjavio, da daje ostavku i da istupa i vlade konačno. Većina članova privremene vlade došla je do mišljenja, da je upravljanje izvanjskih posala može povjeriti ministru financija Tereščanskomu. Ministar pravde Kerenskij imenovan je za ministra rata i mornarice.

Egzekutivni odbor radničkog i vojničkog vijeća i Zimmerwaldska konferencija.

STOCKHOLM, 17. Telegrafska agencija Sven-ska: Petrogradski egzekutivni odbor radničkog i vojničkog vijeća učestvovali u Zimmerwaldskoj konferenciji u Stockholmu, pod uvjetom, da konferencija bude jedino priprema za konferenciju, koju radničko i vojničko vijeće namjerava sazvati. Radničko je vijeće odlučilo poslati u Stockholmu Skobeleva. Megjunarodna konferencija je odlučila, da odloži Zimmerwaldsku konferenciju do polovine juna, da u njoj može učestvovati radničko i vojničko vijeće.

Egzekutivni odbor radničkog i vojničkog vijeća i privremena vlada.

LONDON, 17. «Agencija Reuters» javlja iz Petrograda, da su se držali pregovori, koji su čitav dan trajali, a u kojima se došlo do sporazuma izmegju egzekutivnog odbora radničkog i vojničkog vijeća i privremene vlade. Tri demokratska i tri nacionalna socialista stupaju u novi kabinet.

Šesti ratni zajam.

U četvrtak 10. o. m. počelo je potpisivanje na šest ratni zajam. Ne sumnjamo nimalo, da će kao kod prijašnjih zajmova, tako i sada narod u Dalmaciji vršiti svoju patriotsku dužnost, te nastojati da u kolu drugih zemalja naše države zauzme onako časno mjesto, kako zauzimlju naši junaci na bojištima, pa da će obilatim supskripcijama doprinijeti da se ovaj rat pobjedonosno i časno za nas svrši.

snajžnijim korakom širi, nedostajke su nastojali ukloniti, a što će biti na slavu Božju, svim za zarom i marom promicali. Sadašnji je Ordinarius šibenske biskupije, Presvijetli Luka Pappafava, podigao crkvu na Svetište, a da mogu kopa lugašno i bez zapanasti funkcionirati, podvrgao ju je izravnoj i neposrednoj jurisdikciji svog Ordinarijata. Početci su bazirani na tvrdi i sigurnu temelju, a sa ove pomoćne tačke lako je naprijed, te je čvrste nađe, da će se, ako se što slaboćom ljuskom iskrivilo, popispraviti, a sve i ciglo na čast i slavu Božju i njegove Majke Marije.

Tek da usput i ciglu jednu epizodu pripomenem o oskoćitom, živom i zanosnom bogoljupstvu našega naroga prama vrpoljskoj Gospi.

Analizirajući šibenske crkvene povijesti, bi reći, ne bilježe, a puk se, nadovezujuć na nepretrgnutu predaju, i pogotovu ne spominje, da je igda prilika vrpoljske Gospe bila iz Vrpolja u Šibenik prenešena. Nu nove glave pa nove i kape. Sadašnji se Presvijetli Ordinarius zeru pućinom otisno, iz po-daljeva zapasao, te priliku u grad prenio. Amošnji naš narod, neupućen o biskupovim namjerama, gor-ko prozudio i procvilio, jer — šta se puta i meni moji župljani bijedali — osjelio im obe ruke i noge, kad im ispred očiju uklonio jedino utočitšće, nađu i obranu. Taman vopituna odječa raskajanim Izraelci- branu u vode vatilonske, da ajmeću i plaču i ne- utješeni istražuju, gdje im je Majka njihova.

Presvijetli biskup ciglo trenutno bio sanio priliku u biskupske svoje dvore, da graski zliar

Ruske povrede međunarodnog prava u ratu s Austro-ugarskom Monarhijom.

(Iz zbirke izdane od c. i k. Ministarstva izvanjskih posala).

(Nastavak).

XI.

C. i k. Ministarstvo rata c. i k. Ministarstvu za izvanjske poslove.

Beč, 19 oktobra 1915.

Šalje se na znanje izvještaj priči, por Stefana Gare pobjeglog iz ruskog ratnog zarobljeništva, predan od generalnog nadzornika artilerije.

Prilog.

C. i k. Polj. top. pukovnija br. 17.

Poručnik u pr. Stefan Gara.

Izvještaj o postupku s ratnim zarobljenicima u Rusiji.

Za mojeg ratnog zarobljeništva od 28. avgusta 1914 do 24. aprila 1915 vidjeh i opazih ovo o sudbini ratnih zarobljenika:

Zarobljenici — časnici i momčad — moraju dospjevati u sužanjstvo ići pješke za više dana. Za ovih dana potpuno im je uskraćena prehrana i ukončenje.

Momčadi se oduzimlje — gotovo bez iznimke — novac i predmeti od vrijednosti, često i kabane i pokrivači, odmah netom su zarobljeni.

Svi su se naši preko Kieva otpremljeni časnici, a i drugi, tužili, da su im otele privatne svote i predmeti od vrijednosti, bez ikakve namirnice.

Mnogi su naši ranjeni zarobljenici pričali, da su momci poginuli na bojnopolju bili od Rusa opljenski; često su neki puštili svojevoljno da ih oplijene, i pričinjahu se mrtvi, da ih ne izbudu.

Časnici ne primaju plaće za transporta u zarobljenički logor, t. j. na putu, ili za duljeg i kraćeg vremena, što prelazno progju u postajama odnosno stacijama za evakuiranje, a odredbene za zarobljenike. Zarobljenici ostaju u postajama odnosno stacijama za evakuiranje često više nedjelja, a slučajno i mjeseci. Budući da im se plaća daje i to kako su prispjeli u stalni zarobljenički logor i to tek 20. od mjeseca naknadno, tako dobiju časnici svoju platu 2 do 2 1/2 mjeseca poslije zarobljeništva. Za vrijeme provedeno na putu, u sabirnim stacijama ili u bolnicama ne daje im se plata ni naknadno. U sabirnoj i evakuacionoj postaji Nowonikolajevsku često se dogodilo, da se časnicima dopremljenim sa bojista ili zarobljeničkih tabora, koji su morali provesti već više nedjelja u postaji, odbila molba da im se isplati plata, i tada bi ih 18. ili 19. od mjeseca upravo u oči isplatio dana, iznenada otpremilo u istočnu Sibiriju s obećanjem, da će im plata biti isplaćena u stalnom zarobljeničkom taboru. A ovo je putovanje opet trajalo 15 do 20 dana.

Na putu vrlo različito i potpuno samovoljno dobivahu časnici jednoga transporta 40, drugoga 75, a eventualno i 150 kopeka na dan.

Kadete ne priznaju časnicima, s toga ne primaju plate i samo vojničku hranu.

Donašanj stráže s našim zarobljenicima i za putovanja i u zarobljeničkim logorima je vrlo osoro. Ruska momčad nije obvezana, da pozdravi naše časnike a i ne pozdravlja. Svi naši časnici moraju pozdravljati svakog ruskog časnika.

Garnizone se zarobljenika (časnika i momčadi) bez razloga neprestano mjenjaju. Ja sam gorio sa više časnika i vojnika, koji su premješteni bili do aprila 1915 u četiri razna, vrlo udaljena tabora. Mijenjanje logorskih mjesta biva neprekidno i zimi, za 40 do 50 stupanja Réaumur. Ja sam glavom 15. januara 1915 bio otpremljen iz Kainska u Nowonikolajevsk i moradoh tom zgodom sa više drugova prevaliti sanonim 12 vrsta i to noću sa 45 stupanja Réaumur ispod ništice. Znam, da ih se više u ovo doba radi slabog odijela i hodanja smrznuo.

Radi čestog mijenjanja tabora nijesu mogli zarobljenici dopisivati sa rođinim, dotično nastaviti. S toga najveći dio zarobljenika nije imao vijesti od rodbine za čitavih mjeseci.

Novčane pošiljke, predane putem crvenog krsta, u septembru 1914 zarobljenici ne primiše većinom do aprila 1915.

Za cijelog mog sužanjstva niti vidjeh, niti čuh, da je i cigli jedan zarobljenik primio iz kuće omot.

Darovi, te iznosi u novcu, odijela, rublje i t. d. ne bijaše dijeljeno ni za mog sužanjstva u Kainsku, ni u Nowonikolajevsku. Niti sam što čuo za dijeljenje darova u drugim mjestima. Prividno su ležala odijela i ini predmeti kod carinara u Wladivostoku, i to radi nekakve prepirke između vojničkih i carinarskih vlasti.

U Kainsku (gubernija Tomsk) bili su svi zarobljenici prisiljeni i to sredinom oktobra 1914 da otkinu sa kapa d stinkice i ružice. Ova je naredba opozvana poslije nekoliko nedjelja.

oraši i pročisti njezinu bogatu prciju zlata na košulji i onda ga po znanju sredi i urudi. Uz ovu nakanu prisajedinio je Presvijetli još jednu i naručnu, da se, biva, prilika klišira, te tim praktičnim načinom još moćnije i intenzivnije širi bogolupstvo prama onoj moćnoj Majci. I jednu je i drugu nakapu ostvario, očitio je i osjetljivo oskudici doskočeno, te se slika većeg i manjega formata koči po mnogoj kršćanskoj kući o duvaru, a toga, u pučko pancenice, nije nigda bio.

Presvijetli je biskup nanovo ističenu i opremljenu priliku vrpolske Gospe bio dan, ova li izložio u bazilici Svetog Jakova na opći poklon, a poz. tim mu bila nakana — privatno je u kočiji prenijeti na njezino staroavajno i moćno prijestolje.

Ili biskup snuje, a u ovoj slučajju šibenski narod i b. iže od Vrpolja krajine odlučuje, te narodna volja, potencirana ljubavlju i zanosom prama vrpolskoj Gospi, pobjepljuje.

Svanjiva sv. b. njska nedjelja godišta 1916. Presvijetli Pappafava u pratnji graskoga i m. skoga svećenika sjeda u kočiju i privatno te trkom hoće da prokasa gradom i četrnaest kilometara dugom kraljevom cestom kroz ubavu i amerikanicom zasa-

Naše zarobljenike otpremaju do Omska sa na pola, često i potpuno otvorenim ranama. Iz bolnica evropske Rusije otpremaju i u Sibiriju odušaju ranjenike i bolesnike još potpuno ne ozdravljeni, a posljedica je tomu amputacija udova, često dapače i smrt. U Omsku su teknovalescenti vrlo zlo ukončeni.

Bolnice su prepune. U novo osnovanim ambulacijama, kao n. pr. u Nowonikolajevsku nema pomj-šća ni posteljine, te bolesnici moraju ležati na tlu. Pregledavaju bolesnike u ovim ambulacijama zarobljeni liječnici; ali ne mogu da učine ništa radi pomanjkanja lijekarija.

Vojnici se počasti ne iskazuju kod sprovađa naših zarobljenika u Nowonikolajevsku. Mi smo morali na svoje troškove pokopati tu uslijed zarazne bolesti poginulog pukovnijskog liječnika D. r. Kucharsa.

Časnici mogu za samo jedan sat na dan izlaziti iz svojih prostorija — da se okrijepe; za ovog sata smiju šetati u zatvorenom mjestu. Kako kod kuće, tako i za okrepe prestano su i strogo nadzirani. Njihovi su stanovi prepuni. U kasarni u Nowonikolajevsku smješteno je osam postelja u sobi od 25 m². Časnicima se daje samo postelja; slamnjača i pokrivač ne. Ne smiju se sastajati ni s gragjanstvom a ni sa svojim momčadi. U kupovinu i na kupanje idu pod strogom paskom.

Momčadi živi u neopisivo gnusnim, smrdelim daščarama. Spava na golim stelažama bez slame. Nema prozračivanja — već prenatrpanost i zaduha. Radi toga je disanje u gornjim stelažama teško. Njihovo je odijelo potpuno rastrgano i manjkavo. Trate svoje vrijeme bez ikakva rada u dosadi. Mogu se šetati jedino u neposrednoj blizini daščara pod nadzorom. Radi svoga manjkava odijela ne moguše zimi izaći iz daščara za čitave nedjelje.

Nije se pobijao ni crijevni ni pjegavi tif, koji je buknuo u januaru i februaru 1915. Radi pomanjkanja prostora odalečivahu iz bolnica bolesnike na tifu još u vrućici, i vraćahu ih u daščare. Dostotak mrtvih bijaše vrlo visok.

Radi ovh zala vide se često zarobljenici, koji su iz daščara pobjegli u grad, da prose kod gragjanstva ili traže zarade, a kad se povrate u daščare straža ih izlupa.

Ako ipak jednom momčad dobije rubenine, dogodi se to iza mnogo mjeseci. Radi toga na njima vrlo često ima gamadi i kožnih bolesti. A i kupališta ima samo vrlo malo; obično ih upotrebljuje ruska momčad.

Topla gornja odijela i čizme dijele se rijetko i to istom poslije dugog vremena i mnogih tužaba.

U kancelariji zarobljeničkog logora u Nowonikolajevsku sastavljene su primnice o dijelovima odijela što su se zarobljenicima dali. Više tisuća potpisa, koji potvrguju primak rubenine, čizama i t. d. su krivotvoreni! Bili su sa primnicama krivotvoreni i to od onih zaposlenih u kancelariji — pred mojim očima.

U Nowonikolajevsku bijahu časnici slabo ukončeni. U Kainskom a i u drugim gradovima primahu časnici, osim mjesečne plate, i novac za stanarinu mjesečno 6 rubalja i 23 kopeke i mogli su po svom izboru da iznajme zajedničke stanove; u Nowonikolajevsku ne isplaćivaše se novac za stanarinu; nego bi zapovjedništvo zarobljeničkog logora iznajmilo za časnike prazne seljačke kuće nakraj sela. U ove kuće sa dvije do četiri sobe bez pokućstva smjestili bi 15 do 20 časnika. Za najam takove kuće mjesečno se plaćalo samo 25 do 30 rubalja, ali časnici ne bi primali razlike. Pomješće ovakvih prepunih stanova sastojale iz postelja, stolova i sjedala, a sve bi to dao vojni erar. Stanovima svake vrsti, kao i poljelom časnika i momčadi u razna sela neograničeno odlučivaše jedan ruski vojnik, bez ikakove časti, a ovaj je dapače imao pravo, da zarobljenim časnicima službenom ceduljom naredi da dogju u pisarnu.

Položaj civilnih zarobljenika još je gori nego ratnih. Oni su smješteni u najgorim seljačkim kućama, u kolibama, vrlo često i u stajama, bez obzira na njihov d uštveni položaj. Stanovi su prepuni, a inače i nezdravi. Nijesu podijeljeni ljudi od žena i djece; mnogo dojenčadi i dvogodišnja ili četverogodišnja djeca, koja su skupa sa majkama, ali bez oca, dovučeni iz istočne Pruske, bili su na mje oči za čitave zime, kao i naši zarobljeni vojnici sad amo sad timo transportirani između pojedinih zarobljeničkih logora (n. pr. iz Nowonikolajevska do Koliwana, tada natrag); za prehranu dobivahu ponajviše kolikoko, koja je tako malo odmjerenja, da ljudi, koje ne poštuju na zaradu, moraju gladovati; na tzeru ih Kozaci, koji s njima najurove je postupaju.

Budimpešta, 10 septembra 1915.

Stjepan Gara s. r. poručnik u prič.

Potpisujte ratni zajam!

gjeno šibenika «Donje Polje» do usprisa i izbočena hunka na Gorici i da tu milu Gospu pripne na njezin pripoto; tu nu sveisto ameno prijestolje. Nu gusti redovi šibensko-gragjanstva svake ruke i st leža zaokolišili kočiju, i nema drugačije ispostva, v. č. ko da crv gamize, kočija se korak za korakom napried pomče, a prate je hiljad narod, milijuni želja, uzdaha raskajana srca te vrući suza spontane ljubavi.

Što rijeka bliže svom uvoru, to joj i sila silnija. Što se Gospa bliže primiče k svojoj domaji, to slojevi naroda, koji privatno saznavi, iz okolnih sela sve to žešće nasrću, cvile, ječe, uzdišu, i zažagreni plamenom neugašene ljubavi prate svoju Zaštitnicu, sreću svoju, prate moć, obranu i obradovanje svoje. — Pod pritiskom narodne volje, premda, na istu ču se ovo navratiti, stvar bez službenog obilježja, nekoi okolni župnici i pod svojimim krkvenim barjaci sa svojim župlj nima na poklone slizi. A tekard da je bila i nrvu službene, ali i beričetne reklame!

(Slijedi).

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gosp. I amjesnik grof Attems

krenuo je jučer u jutro put srednje Dalmacije u službene svrhe.

S nime putuje preuzvšena gospođa Ana grofica Attems.

Imenovanje.

C. i k. korvetni kapetan izvan službe, pročelnik lučkog poglavarstva u Dubrovniku Karlo Luxardo imenovan je lučkim kapetanom u VII razredu čina.

Nadzornik prehranjivanja u Dalmaciji.

Kako je već bilo javljeno, za nadziranje prehranjivanja, što je odredjeno na edbom «U eda za pučku prehranu», dvolen je dvanaesti nadzornik kotar, koji obuhvata Dalmaciju, sa sjelom nadzornika u Zadru.

Ministar za prehranu imenovao je nadzornikom za Dalmaciju namještenog tajnika, dosadašnjeg upravitelja kotarskog poglavarstva u Supetru na Braču dra Ericha Bandla, koji je već stupio na svoje mjesto.

Odlikovanje.

Uslijed previšnje punomoći podijelio je ministar za financije priznanice za njihovo osobito patriočno djelovanje za svjetskog rata u korist uspešnog promicanja ratnih zajmova:

Trgovcu Ivanu Jeliću u Dubrovniku, dušobrižniku Ivanu Kordiću u Rašćanima, trgovcu Jurju Kovačeviću u Dubrovniku, ravnatelju parobroškog društva «Union» Matij Krunajeviću u Dubrovniku, trgovcu Jurju Majstrovicu u Gružu i župniku Petru Obuljenu u Mokošici.

Za prehranjivanje naroda.

Centrala ratnog žitnog zavoda stavila je na raspolaganje Namještništva 4 vagona ječmene preko upice za ratne i pučke kuhinje u Dalmaciji.

Prigodom otkrivenja spomenika N. V. pokojnom Cesaru i Kralju Franji Josipu u Sinju Općinsko upraviteljstvo Sinjski objavilo je ovaj proglas:

Sinjan i krajišnici Sinjski! Da se vidljivim, i ako skromnim, znakom ovjekovječiti uspomena sretnog boravka Blagopokojnog Veličanstva našeg Premilostivog Kralja Franje Josipa I. god. 1875. u Sinju, općinsko je vijeće u sjednici 17. prosinca 1913 oduševljeno zaključilo, da se sučelice onome mjestu, odakle je Bl. gopokojni Vladar gledao trku alkarškog društva, postavi spomen-ploča.

Općinsko je upraviteljstvo odmah prionulo, da izvrši nalog vijeća, te je čedni spomenik ljubavi i odanosti općinskog zastupstva i općinara sinjskih spram Blagopokojnog Viteškog našeg Kralja i Vladara danovo bio dovršen, ali su ga ratne prilike upućivale, da odgođi otkrićem do boljih vremena.

Kad se pak Upraviteljstvo odlučilo, da svečanost otkrića spomen-ploče spoji sa slavom 2. prosinca 1916., kad su se narodi Monarhije spravljali, da proslave 68. obljetnicu sretnog vladanja Cara i Kralja Franje Josipa I. kao groz iz vedra neba pučebna vijest unakrst Carevine, da je u stolnome Beču prestalo da kuca uzvišeno, plemenito srce velikog Vladara i angjeoskog zagovaratelja mira kroz toliko decenija.

Nu nadošlo je vrijeme, te neka se izvrši zavjet općinskog zastupstva, koji je ujedno i vaš, Sinjani i Krajišnici Sinjski! Neka zastor paone, a neka svijetlo božje pomiluje blagi lik Blagopokojnog Veličanstva Cara i Kralja Franje Josipa I. što ga u kameinu «starom vjerom i spremnim de nicama» isklesase podaničkom odanost i sinovska privrženost općinara sinjskih.

Na 20. avgusta mjeseca u prisutnosti prestavnika vojnčkih, duhovnih i gragjanskih vlasti biti će u Sinju blagoslov, uz svečano otkriće poprsja Blagopokojnog Veličanstva i spomen-ploče, a na vama je Sinjani i Krajišnici Sinjski, da svojim učešćem uzveličate taj velebni dan, te da otkrićem kuća, prozora i dućana, sagovima, barj čina i zelenilom dažete izrazu svom dinastičkom čuvstvu i domoročnom zanosu.

I ovom prilikom užeg domoročnog slavlja dokažimo svi do je noza, da je krv, što u našim žilama teče, ona ista hrvatska krv, koju sinovi i braća naša liju na braniciama Carstva i Domovine, a da je vjera naša, stara hrvatska vjera, čvrsta k o stancu kamen, koju iz srčaca naših neće iščupati ni vjekovi ni svjetski dogajaji.

U to ime dakle pohtajmo otkriću spomen-ploče, a neka nam se iz grudi uzvane u nebi pokliče: Slava dok je svijeta i vjeka blagopokojnom Veličanstvu Caru i Kralju Franji Josipu I.! Da Bog poživi Niegovog Nasljednika na sjajnom Prijestolju Habsburgova: Niegovo Veličanstvo Premilostivog Cara i Kralja Karla I. i sav Prejasi Vladalački Dom! — Načelnik: Celmici, Prisjednik: D. r. Marović.

Funerari.

Giovedì nel pomeriggio ebbero luogo i funerali della giovinetta quindicenne Nella Luxardo, educanda del III corso dell'Istituto di San Demetrio, figlia del sig. Pio Emanuele Luxardo, strappata da fiera malattia ai genitori infelcissimi, di cui era la delizia. — Formavano parte del pietoso corteo le alunne e le educande dell'istituto di San Demetrio. L. bara, preceduta e circondata dalle compagne di scuola della morta, vestite di bianco, recanti di fiori e ghirlande, passava fra la folla intenerita. Seguivano la bara i parenti, uno stuolo numeroso di amici della famiglia colpita dalla grave sciagura ed una rappresentanza numerosissima di funzionari della direzione e dell'ufficio delle poste e telegrafi. Alla famiglia desolatissima le nostre condoglianze.

Natječaj.

Otvoren je natječaj na dvije pripomoći po 140 kr. iz zaklade «Vizeoimiral Bernhard Freiherr von Willersdorf-Urbair» za dva siromašna, bolesna mornara. Prednost imaju oni mornari, koji dokažu da su za svog aktivnog službovanja oboljeli i tim postali nesposobni za rad a nemaju druge pomoći. Molbenice treba poslati na c. i k. Zapovjedništvo pomorskog okruga u Trstu i sada u Ljubljani, najdalje do 1. jula ov. god.

Ruski ratni zarobljenici.

Kotarsko poglavarstvo u Zadru obnanzuje: «Pošto se u zaonje vrijeme opet dogodilo nekoliko

slučajeva bijega ruskih ratnih zarobljenika, u kojima je istim uspjelo navodno pomoću pučanstva, da se neopazeno prošuljaju za nekoliko dana, upozoruje se pučanstvo — kako je bilo već javljeno obznanom od 31. prosinca 1916 B. K 5/4 —, da je strogo zabranjeno pomagati pri bijegu, na koji mu drago način, ratne zarobljenike, nasuprot da je dužnost svakoga da ih zaustavi te ih predaše redarstvenim organima. Onome, koji predaše redarstvenoj vlasti pobjegle ratne zarobljenike, udjeliti će se nagrada, dok pripomaganje pri bijegu, koje bi prema okolnostima utemeljilo činjeničko stanje zločina po § 327 v. k. z. ima za posljedicu odnosnu strogu kaznu.

Podupiranje u bijegu, u koliko ne potpada pod odredbe kaznenog zakonika, biti će strogo kažnjeno od redarstvenih vlasti, na temelju naredbe od 20/IV 1854 l. d. z. br. 96 globom od 2 krune odnosno 6 sata do 14 dana zatvora.

„Za Boga i za Cara.“

Akcija grofice Ter. Thun-Thun za dalmatinske invalide.

Gospođa Dušan i Vladimir Katić u Zadru položili su K. 10. — da počaste uspomenu i da izraze sažaljenje prigodom smrti pok. Gjura Matavulja u Šibeniku.

Plemenitim darovateljima srdačna hvala u ime dalmatinskih invalida!

Crveni Krst.

Šoljan Ivo c. k. učitelj vježbe da počasti uspomenu pok. M. uđ. Str. l. K. 2. —

Dobrotvorno društvo hrvatskih gospođa u Zadru.

Prigodom koncerta, 5. svibnja «za prehranu sirom šne djece», poslaše društvu:

D. r. Kazimir Dominis kr. 20. N. N. 10. Trgovачka Obrtna Komora 100, Dobrotvorno društvo hrvatskih škola 20., preuzvišeni gosp. Vjekoslav pl. Benedetti predsjednik priz. suda 20., majka opatica sv. Marije 10, Zemaljski Odbor 50, Jadranska banka 100.

Prigodom drugog koncerta, 9. tek. «za naše invalide», poslaše ovom društvu: Preuzvišeni go p. Vjekoslav pl. Benedetti kr. 20, Požarni 10, Voinički Veterani 14, prof. N. Karbulov Truta, rektor c. n. siemeništa 10, Dobrotvorno društvo hrvatskih škola 10, Činovnička konsumna Zadruga 20, d. r. Stefan Meličić 10, gosp. J. Duboković, načelnik Jelse 100, gosp. Dragutin Kliment, ravnatelj podr. a. u. banke 20, tvrtka Biro i Paleka 10, d. r. Kazimir pl. Abečić 5, Zemaljski Odbor 100.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 22. travnja 1917. do 28. travnja 1917.

Bolest	Pol. kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Ukočenost šije (epid)	Kotor	Kotor	11	—
Trahom	Split	Šolta	1	—

¹ Odnosi se na vojničku osobu.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

N. V. Cesar Karlo na talijanskoj fronti i megju svojim četama na Soči.

BEČ, 18. Cesar Karlo krenuo je 16. maja u 10 s. i po u večer južnom željeznicom k svojoj vojsci, koja je na Soči u teškoj alii uspješnoj borbi, pa se danas u 7 s. izjutra povratio u Baden.

LJUBLJANA, 18. Cesar, koji u veliko priznaje te se interesuje za svoje hrabre borce, odlučio je, još kad je boravio na Folgarijskoj visoravni, da posjeti vojsku na Soči u njenom teškom ali uspješnom rvanju. Kad se popodne 16. maja povratio iz južnog Tirola, to isto večer krenu u Ljubljanu, gdje je prispio danas izjutra.

Cesar se najprije odveze u sijelo vojnog zapovjednika generala pukovnika Boroevića, gdje je u župskoj crkvi slušao tihu misu, pa u glavnom stanu slušao izvještaj vojnog zapovjednika o situaciji. Zatim se Cesar odveze, sa malom vojničkom pratnjom, vipavskom dolinom, najprije u jedno mjesto Tarnovske šume, odakle se može pregledati zaravanak koji leži južno od Vipave. Vladar se pomoću karte orijentovao potanko o situaciji u u južnom odsječku vojske na Soči. Zatim se Cesar odveze preko vipavske doline na borbeno stajalište jedne više komande na Komenskoj visoravni. Na tom putu naišao je na više četa, koje su u taj čas morale stupiti u boju na frontu ili su čekale kao pričuve. Bataljoni su marširali u dugim redovima, veselo pjevajući. Cesar naredi neka se automobili zaustave, da može pozdraviti tu hrabru djecu. Netom su momčad priznala Cesara, stadoše mu klicati, mašući kapama i vičući «Hurra». Cesar je neumorno pozdravljao objeručke bataljone koji su se prednjim redali, zahvaljujući im na velikim podvigama u ovrne svjetskome ratu i želeći im svaku sreću. Vladara duboko ganu ta njegova vojska, koja mu je i u tom teškom času toliko odanosti pokazivala. U selima, kroz koja su cesarevi automobili jurili, pričuvna momčad i narod burno su mu klicali i na kola mu se cvijećem nabacivali.

Dopodne Cesar prispije na već odredjeno opažalište, odakle se pregledavalo područje desete bitke na Soči. Vidjelo se Sveto Brdo, pa Monte San Gabriele, Monte Sabotino, Dodgora, Kuk i Plava. U taj čas talijanska je artilerija tukla Monte San Gabriele i Sveto Brdo. Cesar se dao tačno izvije-

stili od onos odugo zađ za povratu u sijel večer krenu

Junački ratne

BEČ, 17. U ljeno naš h jedan zagon u Otrav jedan talijan i 20 oružanih i 70 Englez vratku naše sukoba sa naga, koje cuskih i talija lvara. Na dva požari. Učest letjelica u bo dok naši hidi pogodije po i krstarice, pot m. rnice. Naš neznaatnim g. Jedna nj lujući sa naš pedom engles

Telegram

BEČ, 18.

ovaj telegram Žilavo uspjeko neprijatelju z prvi duh pobrojem nadmo ljujem Vama, ne odlučio Red željezne deklaracijom i nazre u tom o sam s njom z. Iz srca pomorcima; v. Blagošlov.

Izvještaji au

BEČ, 18. Istocni Nema ni Talijan Bilka na Vs Kuk smo jučer izju su se bili sa ljunom. Naš stotina metara kraju vladao se tama uhvat kavi se bud masama iz sv se učvrsti u hladnokrvnom Danas ranim na Sv. Brdo; dolje. Otkad smo preko 300 ckeno kaogod svoju topovsku

BEČ, 18.

maja u večer: U odsječ danas se ljuto gao da postig

Izvještaji nj

BERLIN. Zapadno Vojna s prechta: Na front s obe strane S. šio je preduze Fresnes, odbi nekadašnjeg povijedi, a da on se tek pos Vojna sk stola:

I na front vidivost rasla, stala živahniji Dames i kod pada što su kod Brage, sje nlella pa i ko lsto je tako p gneula iznovi Istočno o linjana i Br. n šio su Francu zarobiše im p Istočno o Osim tak vlyuje, nije bil Mačed U obliku neuspjeh. Jaki tilerijske prip kova, odbijeni BERLIN. Na zapo vlja borbeno Prvi Izvješt

CARIGRA Fronta U središ neprijateljiv

u kojima
a, da se
opozoruie
bznanom
e stromo
nu drago
dužnost
arstvenim
noj vlasti
nagrada,
ma okol-
očina po
u sirogu

potpada
e stromo
na rebbē
2 krune

matinske
u Zadru
enu i da
ra Mata-
la u ime

počasti

posja u

prehranu

Trgova-
uštvu hr-
oslav pl.
a opatica
ka banka

za naše

edetti kr.
f. N. Tar-
orotvorno
nsumma
J. Dubo-
Kliment,
i Paleka
bor 100.

sedmici

917.

Broj	Umrlih
11	—
1	—

anskoj
ma na

5 maja u
k svojoj
noj borbi.
den.

priznaje
dlucio je
ravni, da
ali uspie-
povratio
jubljana.

ojnog za-
glavne je
sive, da
o si-
vojnickom
u jedno
pregledati
vladar se
situaciji u
se Cesar
stajalište
avni. Na
su u taj
čekale
ugim re-
neka se
u hrabru
sara, sta-
«Hurra»
bataljone
ci im na
ne ratu i
ganu ta
kom času
kroz koja
nomčad i
mu se

gijeno or-
je desete
onte San
i Plava,
onte San
no izvije-

stiri od odnosnog zbornog zapovjednika Došto se odugozad žao na Komenski visoravni. Cesar se povratu u sijelo vojnog zapovjedništva, odakle u večer krenu natrag u Beč.

Junački zalijet jedne flotilje naše ratne mornarice u Otrantski prođor.

(Dogagjaji na moru).

BEČ, 17. U noći između 14. i 15. maja jedno odjeljenje naših lakih pomorskih snaga učini uspješan zagon u Otrantski prođor, kojemu pade na žrtvu jedan talijanski razbijač, 3 trgovačka parobroda i 20 oružanih stražarnih parobroda. Zarobljena su 79 Engleza sa stražarnih parobroda. Na povratku naše se lagje omjeriše u čitavu nizu ljutih sukoba sa nadirućim neprijateljskim bojnim snagama, koje su se sastojale od engleskih, francuskih i talijanskih lagja, te pretrpjele znatnih kvara. Na dva neprijateljska razbijača opaziše se prižari. Učestvovanje protivničkih podmornica i letjelica u boju ne postigoše nikakva uspjeha; dok naši hidroplani, koji su izvršno sudjelovali, pogodiše po jedan put bombama 2 neprijateljske krstarice, pobijajući krepko i protivnikove podmornice. Naše su se lagje povratile do jedne, sa neznatnim gubitkom ljudi i neznatnim štetama.

Jedna njemačka podmornica, odlično sudjelujući sa našim bojnim snagama, popotila je torpedom englesku krstaricu su 4 dimnjaka.

Zapovjedništvo mornarice.

Telegram Cesara Karla admiralu Njegovanu.

BEČ, 18. Cesar je upravio admiralu Njegovanu ovaj telegram:

Žilavo vojne lagje Moje flote riješile su tu skoro uspješno doznačeni im zadatka, nanijele su neprijatelju znatnih gubitaka, pokazavši, kako pravi duh pomorca može da se ispolji protiv brojem nadmoćnog neprijatelja. Ako danas udjeljem Vama, dragi admiralu Njegovanu, u priznane odlične djelatnosti pred neprijateljem, Moj Red željezne krune prvog razreda sa ratnom dekoracijom i mačevima, to nek i sva Moja flota nazre u tom odlikovanju svog zapovjednika koliko sam s njom zadovoljan.

Iz srca zahvaljujem svim Mojim hrabrim pomorcima; prosim na njih od Boga najobilatiji blagoslov.

Karlo.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 18. Službeno se javlja: Istočno i jugo-istočno bojište: Nema ništa da se javi. Talijansko bojište: Bitka na Soči se nastavlja. Vs Kuk na jugo-istoku od Plave napustili smo jučer izjutra, poslije dvodnevnih bojeva, koji su se bili sa izmjeničnom srećom i sa najvećom ljutinom. Naše se čete tvrdo ućvrstise nekoliko stotina metara istočno od tog brda. U gorničkom kraju vladao je preko dana za čudo mir. Netom se tama uvatila, neprijatelj iznenada juriša, odrekavši se bud koje artiljerijske pripreme, u gustim masama iz svojih opkopa. Svi njegovi napori, da se učvrsti u našim linijama, propadoše pred bladnokrvnom odbranom naših vrijednih četa. Danas ranim jutrom neprijatelj učini jak zagon na Sv. Brdo; ali ga branioi u klanju potjeraše dolje. Otkad je počela pješadijska bitka, zarobili smo preko 3000 ljudi. — U području Fiča i Plöckena kaogod i u južnom Tirolu Talijanci povećāše svoju topovsku vātru.

BEČ, 18. Javljaju iz stana ratne štampe, 18 maja u večer: U odsječku fronte Plava-Vipavska dolina i danas se ljuto borilo. Neprijatelj nije nigdje mogao da postigne uspjeha.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer poomarsal.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 18. Wolff Bureau javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina nasljednika prijestola Rupprechta: Na fronti pred Arrasom artiljerijska vatra s obe strane Scarpe opet poraste. Engleski napad što je preduzet poslije ponoći na cesti Gavrelle-Fresnes, odbijen je u boju iz bliza. Ruševine nekadašnjeg sela Bullecourt na, ustismo po zapovijedi, a da nas neprijatelj nije na to prignao; on se tek poslije 24 sata tamo učvrstio.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prijestola:

I na fronti na Aisni i u Champagni, kako je vidivost rasla, to je artiljerijska djelatnost odesotala živahnijom, osobito na visovima Chemin-des-Dames i kod Prosnesa. Francuski djelomični napadi što su poslije ove povećane vatre preduzeti kod Braye, sjeverno od Craonnellea i kod Craonnellea pa i kod Craonne, mahom bjehu odbijeni. Isto je tako prošao naprazno sjeverno od Sapiigneula iznovačim neprijateljev zagon na vis 108.

Istočno od salaša Ragere, dvije satnije Berlinjana i Br. ndenburgovaca oteše na juriš opkope što su Francuzi zapremili u bojovima 5 maja i zarobiše im posadu od preko 150 ljudi.

Istočno bojište: Osim vatrene djelatnosti, koja na mjesta oživljuje, nije bilo osobitih dogagjaja.

Macedonska fronta: U obliku Cerna neprijatelj pretrpi jučer nov neuspjeh. Jaki napadi što je preduzeo poslije artiljerijske pripreme od šest sati s obe strane Makova, odbijeni su sasvim.

BERLIN, 18. Večerniji izvještaj. Na zapadu samo na pojedinim mjestima žilvija borbena djelatnost.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Izveštaji turskog glavnog stana. CARIGRAD, 18. Glavni stan javlja, 17. maja. Fronta u Kavkazu: U središtu i na lijevom krilu odbijeno je više neprijateljevih pokušaja da nenadno napanu.

Fronta na Sinaju:

Jedan naš izvidnički odjeljak otisnuo se do neprijateljskih pozicija, prezevao je žične zapreke, osuo neprijateljske opkope ručnim granatama pa se povratio bez gubitaka.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 18. Izvještaj generalnog štaba, 17. maja:

Na Cerveno Steni neprijatelj preduze tri napada zasebice. U prvom napadu, što ga izvede sa najvećom ljutinom, neprijateljske čete dopriješe do naših opkopa, ali smo ih protunapadom opet uzbili. Ostala dva napada propadoše već u našoi vatri. Neprijatelj je pretrpio krvavih gubitaka.

Na sjeveru od Bitolja Francuzi udariše da napanu u više redova na vis 1248, ali bjehu dočekani bajunetama i poslije ljutog klanja uzbijeni; tom su prigodom imali izvanredno teških gubitaka.

Revolucija u Rusiji.

Dogovor između privremene vlade, egzekutivnog odbora Dume i prestavnika radničkog i vojničkog vijeca.

PETROGRAD, 18. Dana 16 maja u večer bila je sjednica privremene vlade, egzekutivnog odbora Dume i prestavnika radničkog i vojničkog vijeca. Ministar predsjednik Lvov pročita izjavu, koja sadrži čitav niz uvjeta i prohtjeva, čije odobravanje vlada smatra neophodno nužnim za uspješan rad. Glavni je uvjet, da radničko i vojničko vijeca sastavi izjavu, u kojoj bi se izrazilo sa odlučnom jasnoćom potpuno pouzdanje u vladu. Projekt vladine izjave sadrži osam točaka, između kojih je: strogo se držati načela mira bez aneksija i odsteta. Tu se još naglašava, da bi poraz Rusije i njenih saveznika bio izvor najvećih nacionalnih nesreća. Uslijed toga vlada se tvrdo pouzdaje, da revolucionarna vojska neće dati da Nijemci odnesu pobjedu nad saveznicima.

Lvov reče, da projekt ove izjave ima karakter ultimata, te zatraži da bude u cjelini primljen. Zatim se pretresalo o dobi ministarskih mjesta. Odlučilo se, da se poljudjelstvo povjeri nacionalnom socijalistu Černovilu, javne radnje socijalnom demokratu Skobeljovu, izvanjski poslovi nekadašnjem ministru financija Tereščenkju, ra i mornarica Kerenskome. Na kraju se izjava potpisala.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

L'Imperatore in mezzo alle sue truppe durante la battaglia sull'Isonzo.

LUBIANA 18. L'Imperatore, pieno di riconoscenza e di interessamento per i suoi bravi combattenti, ancora sull'altipiano di Folgaria prese la risoluzione di visitare il 17 maggio l'armata dell'Isonzo, in mezzo ai suoi combattimenti, aspru ma coronati di successo. Ritornato dal Tirolo meridionale nel pomeriggio del 16 maggio, il monarca partì la stessa sera per Lubiana, dove giunse questa mattina di buon'ora. L'Imperatore si recò prima di tutto alla sede del comandante dell'esercito, colonnello generale Borojevič, ove nella chiesa parrocchiale assistette ad una messa piana, quindi ricevette nel quartiere principale la relazione del comandante dell'armata sulla situazione. L'Imperatore quindi, con un piccolo seguito militare, attraverso la valle del Vipacco, si recò prima di tutto in un punto nella regione del bosco di Ternova d'onde si apre la vista sull'altipiano sito a sud del Vipacco. Con la carta alla mano, il Monarca si orientò minutamente sulla situazione nel settore meridionale dell'armata dell'Isonzo. L'Imperatore si recò quindi, attraverso la vall: del Vipacco, al punto di vista dei combattimenti di un comando superiore sull'altipiano di Comen. Strada facendo, incontrò numerose truppe che dovevano appunto venire impegnate al fronte di combattimento o trovavansi ancora in posizione di riserva. I battaglioni marciavano in lunghe file allegramente cantando. L'Imperatore fece fermare l'automobile per salutare i suoi fidi. Appena i soldati ebbero riconosciuto l'Imperatore, lo salutarono con grida di giubilo, agitando i berretti e gridando: Hurra!

L'Imperatore rispondeva instancabilmente ai battaglioni transittanti, salutando con ambo le mani, ringraziando per tutte le gesta compiute in questa guerra mondiale, ed augurando loro buona fortuna militare per i giorni futuri. Il monarca guardava profondamente commosso la sua prode armata, che anche nell'ora più grave gli manifestava un amore così pieno di attaccamento. Nei villaggi per dove passava, l'Imperatore era calorosamente acclamato dalle truppe di riserva e dalla popolazione, e la sua automobile veniva coperta di fiori. Nel pomeriggio l'Imperatore giunse al punto d'osservazione prestabilito, d'onde s'apriva lo sguardo sulla regione principale di combattimenti della decima battaglia sull'Isonzo. Monte Santo, monte san Gabriele, monte Sabotino, Podgora, il Kuk e la Plava erano distintamente visibili. L'Imperatore si fece relazione dai comandanti dei rispettivi corpi su tutti gli avvenimenti. Dopo prolungata sosta sull'altipiano di Comen, l'Imperatore fece ritorno alla sede del comando dell'armata, donde a sera ripartì per Vienna.

Il raid di una squadriglia della nostra marina nello Stretto d'Otranto.

VIENNA, 17. Nella notte dal 14 al 15 corr., un reparto di nostre Navi da guerra leggere, intraprese nello stretto d'Otranto una punta coronata di successo: ne caddero vittime una controtorpediniera italiana, tre battelli mercantili e 20 battelli di guardia armati. Furono fatti prigionieri 72 Inglesi dei battelli di guardia. Del viaggio di ritorno le nostre unità ebbero a sostenere con le forze nemiche preponderanti una serie di fazioni, durante le quali le forze nemiche, che erano costituite da navi inglesi, francesi ed italiane, subirono perdite rilevanti. Su due controtorpediniere

nemiche furono scorti incendi. L'entrata in azione di sottomari ed aviatori nemici non ebbe alcun successo; viceversa i nostri idrovolanti, che si afferrarono egregiamente, colpirono ciascuno con una bomba due incrociatori nemici, ed hanno battuto efficacemente anche i sottomari avversari. Le nostre unità hanno fatto ritorno al completo, con poche perdite di uomini e scarsi danni.

Eminentemente cooperando colle nostre navi da guerra, un sottomari germanico ha colato a picco, con un colpo di torpedine, un incrociatore inglese con quattro camini.

Il comando della flotta.

Il telegramma dell'Imperatore all'ammiraglio Njegovan.

VIENNA, 18. L'Imperatore diresse all'ammiraglio Njegovan il seguente telegramma:

«Alcune unità della Mia flotta, efficacemente guidate, hanno assolto testè con successo un compito loro affidato; hanno inflitto rilevanti perdite al nemico e dimostrato come il vero spirito marinaro sappia farsi valere anche di fronte ad un avversario numericamente soverchiente.

Mentre Le conferisco, Mio caro ammiraglio Njegovan, in riconoscimento delle eminenti prestazioni dinanzi al nemico, il Mio ordine della Corona ferrea di prima classe con la decorazione di guerra e le spade, la Mia flotta intera riconosca in questa distinzione del suo comandante quanto lo sia di essa soddisfatto.

Ringrazio di cuore tutti i Miei valorosi uomini di mare ed invoco su di essi le più copiose benedizioni del Cielo Carlo».

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 18. Si annuncia ufficialmente: «18 maggio 1917.

Teatro della guerra orientale e sud-orientale.

Nulla da segnalare. Teatro della guerra italiano: La battaglia sull'Isonzo continua.

Dopo due giorni di combattimenti fortunosi, svoltisi col massimo accanimento, ieri mattina fu abbandonata l'altura Kuk a sud-est di Plava. Le nostre truppe presero piede saldamente alcune centinaia di metri ad est del monte. Nella regione di Gorizia regnò durante la giornata una calma sorprendente. All'annottare il nemico diede l'assalto improvvisamente in masse fitte dai propri fossati, senza alcuna preparazione d'artiglieria. Tutti i suoi sforzi di prendere piede nelle nostre linee fallirono di contro alla difesa, sostenuta con sangue freddo dalle nostre valorose truppe. Questa mattina il nemico pronunciò una forte punta contro il Monte Santo. I difensori, in un combattimento da vicino, lo ributtarono. Dal principio della battaglia con la fanteria abbiamo fatto oltre 3000 prigionieri. Nella regione di Plezzo e del Plöcken, nonché nel Tirolo meridionale, gli Italiani intensificarono il loro fuoco d'artiglieria.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 18. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 18 maggio 1917. Teatro della guerra occidentale: Gruppo d'esercito del principe ereditario Rupprecht.

Sul fronte dell'Arras il fuoco dell'artiglieria ricominciò da ambo le parti della Scarpe. Dopo la mezzanotte venne respinto, in un combattimento da vicino, un attacco inglese, pronunciato sulla strada Gavrelle-Fresnes. Le rovine del preesistente villaggio di Bullecourt, vennero, giusta gli ordini avuti, abbandonate, senza pressione del nemico, il quale appena 24 ore più tardi vi prese piede.

Gruppo d'esercito del principe ereditario di Germania.

Anche sul fronte dell'Aisne e nella Sciampana l'azione dell'artiglieria, come si fece più chiaro, divenne nuovamente più vivace, particolarmente sulle alture del Chemin des Dames e presso Prosnès. Tutti gli attacchi parziali francesi, susseguiti a questa intensificazione del fuoco d'artiglieria, presso Braye, a nord di Craonnelle e presso Craonnelle, e presso Craonne furono ribattuti. Rimase parimenti senza successo la punta rinnovata dal nemico a nord di Sapiigneul, contro l'altura 108. Ad est della fattoria di Rogere due compagnie, formate da Berlinesi e Brandeburgesi, presero d'assalto i fossati occupati dai Francesi nei combattimenti del 5 maggio, e ne fecero prigioniera la guarnigione, costituita da oltre 150 uomini.

Teatro della guerra orientale. Tranne l'azione dell'artiglieria, qua e là rianimatasi, nessun avvenimento d'importanza.

Fronte macedone. Nell'arco della Cerna il nemico subì ieri una nuova sconfitta. Dopo una preparazione d'artiglieria di sei giorni, gli attacchi impegnati da am-

bo i lati di Makovo furono completamente respinti.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

La rivoluzione in Russia.

Un accordo fra il governo provvisorio, il comitato esecutivo della Duma ed il consiglio degli operai e dei soldati.

DIETROBURGO, 18. La sera del 16 maggio ebbe luogo una seduta del governo provvisorio, del comitato esecutivo della Duma e dei rappresentanti del consiglio degli operai e dei soldati. Il presidente dei ministri Lwow lesse una dichiarazione, che contiene una serie di condizioni e di esigenze, la cui accettazione il governo ritiene indispensabile per un efficace lavoro. Condizione principale si è una dichiarazione, rilasciata dal consiglio degli operai e dai soldati, in cui si è espresso decisamente e chiaramente piena fiducia nel governo. La dichiarazione contiene otto punti.

Attenendosi strettamente al principio fondamentale di una pace senza annessioni nè indenizzi, il governo accetta che una sconfitta della Russia e dei suoi alleati sarebbe la sorgente delle massime calamità nazionali. In seguito a ciò il governo nutre ferma fiducia che l'esercito rivoluzionario russo non permetterà la vittoria dei Germanici sugli alleati.

Lwow dichiarò che il progetto di questa dichiarazione aveva il carattere d'un ultimatum, ed esigeva che si accettasse integralmente.

Si trattò quindi della ripartizione dei portafogli. Si venne alla conclusione di dare il portafoglio del lavoro al socialista democratico Skobelew, quello degli esteri all'ex ministro delle finanze Teretschenko, il portafoglio della guerra e della marina a Kerenskij. In fine venne sottoscritta la dichiarazione.

Isputana učiteljica podučaje u njemačkom jeziku. Obavijestiti kod uprave lista.

Maestra diplomata impartiše lezioni nella lingua tedesca. Per informazioni presso la redazione del giornale.

JAVNA ZAHVALA.

Smatram se dužnim, da ovijem najsrdačnije zahvalim c. k. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udovice i siročad (Odio: Ratno osiguranje), koja mi je danas, preko svog kotarskog poslovođe u Šibeniku, najvećom kulantnošću isplatila iznos od Kr. 2000 u ime osiguranje glavnice za preminulog mi sina Iva Buha, čime mi je u mojoj golemoj nesreći pružila znatnu pomoć pri oskrbljivanju svoje obitelji.

Dok ponovno izrazujem rečenoj zakladi svoju najtopliju zahvalu, preporučujem svim onima, koji do danas nijesu to učinili, da čim prije osiguraju svoje mile, koji se nalaze na bojnoin polju.

Vrulje, Bilice, 1 maja 1917.

Jose Buha pok. Andrije.

U mojoj prevelikoj žalosti, koja mi je okamenila srce radi gubitka premilog mi supruga, koji svoj mladi život podložio smrti u obrani Kralja i domovine, našla sam ozbiljne utjehe za se i za svoje sirote jedno kod c. k. Austrijske Vojničke Zaklade za udovice i siročad (Odio: Ratno osiguranje), koja mi je svom spremnošću redovito isplatila osiguranu svotu od 1000 (tisuću) K.

Stoga smatram svojom dužnošću, da javno zahvalim spomenutoj zakladi, a ujedno preporučim rodbini i svojli naših vojnika, da ne čekaju zadnji čas osiguravajući njihov život, jer udarac nesmiljene sudbine, koji nije poštedio mene, možda je već mnogome pripravan.

Slivnica, 29 travnja 1917.

Stoja Brkljača ud. pok. Nike.

U našoj golemoj tuzi za nenaknadivim gubitkom našeg milog i neprežaljenog domaćina:

Gjura Matavulja pk. Stevana,

primili smo nebrojeno iskaza saučesća.

Došto nam nije moguće svima lično zahvaliti, to ovim putem izrazujemo najdužnju zahvalnost svima onima, koji su bili učesnici naše žalosti.

Osobitu pak zahvalnost dugujemo, veleučesnom gosp. Dru Ivanu Botteri-u, prvjencu zemaljske bolnice u Šibeniku, koji je do posljednjeg časa sve svoje stručno znanje upotrebio, kako bi milog pokojnika od neumoljive smrti izbavio.

Dao Bog da svima u radosti odvratimo.

U Šibeniku, 15 maja 1917.

Ožalošćena porodica
Gjura Matavulja pk. Stevana.

Jutros poslije kratke ali teške bolesti preminuo je naš mili suprug odnosno otac

Gaetano pl. Striseo

c. k. preglednik soli.

Smrtni ostaci milog nam pokojnika biće preneseni u tatorak 15 maja u 6 sati popodne iz kuće Portada k Stolnoj Crkvi.

Dag, 14 maja 1917.

Zorka rogi. Adum
supruga

Marija
Wanda } kćeri
Antun sin

za sebe i ostalu rodbinu.

Dopo breve e penosa malattia, munito dei conforti religiosi questa mane alle ore 4 spirò nel bacio del Signore

Gaetano de Striseo

i. r. Controllore Salti.

I funerali del caro estinto avranno luogo addì 15 corr. alle ore 6 pom. partendo il convoglio funebre dalla casa Portada pella Chiesa Collegiata.

Dago, li 14 maggio 1917.

Zorka nata Adum
consorte

Maria
Wanda } figlie
Antonio figlio

per se e congiunti.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Preuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve stale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatliša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Fours, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene
Sumpora i Galice
neka se obrati na
Matko Milković, Rijeka.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato* Obbligazioni provinciali dalmate 4%. *Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* — *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%.* — *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%.* — *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.*

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874* Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. *Credito fondiario Austriaco 3%* Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. *Credito Mobiliare Aust. 1858.* Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4% Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. *Lotti Turchi 1870 da f.chi 400.* Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

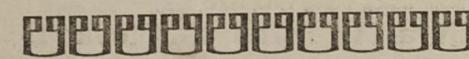
Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. *Singole cartelle Cor. 2 ecc.*

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

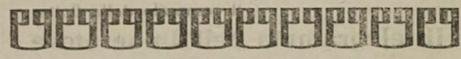

Dadi per brodo
da 5 centesimi
in vasi di latta contenenti 1000 pezzi.

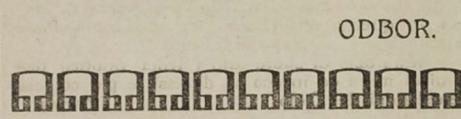
Ordinazioni
da 100.000 per volta a Cor. 16.50 al mille
" 50-25.000 " " " 17.50 " "
" 10.000 " " " 18.50 " "
ordinazioni minori " " 20.00 " "

Franco Draga, imballaggio separato, pagamento anticipato oppure per rivalsa, senza impegno!

Esclusiva rappresentanza
A. KLUN
Bombereria, delicatessen e merce di partita
TRIESTE, Via Borojević N. 2.

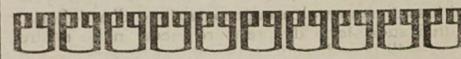

Oglas.
Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

Potpisujte ratni zajam!

Šode kauštike u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka

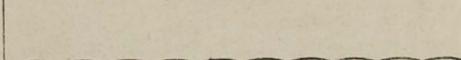

Šode kauštike

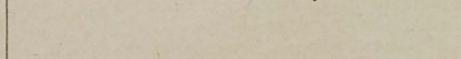
u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera
Zadar

Brzojavi: PATTIERA - Zadar.

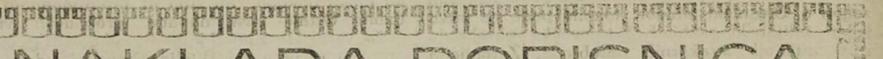
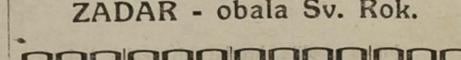
Potpisujte ratni zajam!

ŽIVO VAPNO
za škropljenje loze

primaju se predbilježbe kod

Skladište CIRILLO ORLICH
ZADAR - obala Sv. Rok.

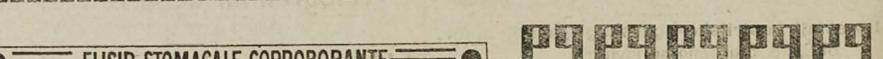
NAKLADA DOPISNICA
Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.
Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubeznih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Fel'dpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira: «SAMUM» I. vrste kr. 7-80, II. vrste kr. 6-80. «AUSTRIA» kr. 4-20 po kartonu. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih Tablica za dućane i urede
Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.
Disači stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismoin.
Pečata od gume i mjedi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3-50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdnom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Konvertirajte svoje hipotekarne dugove u jeftine, amortizacije i neotkazive zajmove

Zemljišno Veresijskog Zavoda Kraljevine Dalmacije u Zadru.

Zavod nije ustrojen radi dobitka, već za promicanje zemljišne veresije u Dalmaciji.

Zeman je za konverzije veoma povoljan.

Dobrojni tečaj zavodskih zajmova iznosi sada 100%.

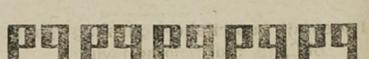
Hipotekarni dužnik plaća zavodu godišnje samo 4 1/2% kamate, 1/4% doprinos upravnome

trošku, najmanje 1% na dobitak glavnice, uz naknadu nekih sitnih troškova.

Na pr. na zajam od K. 1000 plaća se polugodišnje:

polovica 5 1/2% anuiteta	K. 27.50
1/4% doprinos upravnome trošku	K. 1.25
naknada poreza prihodarine	K. 0.18
biljeg namirnice	K. 0.20
ukupno	K. 29.13

Ovo se plaća kroz 75 polugodišta (37 1/2 godina), pa je onda utrnut cio dug na glavnici i kamatama. Sve bliže obavijesti daje kretom pošte ravnateljstvo zavoda.

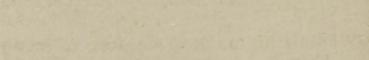
Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3 3/4 kamata.

Svetište

Devetnaest godina u pastvi nađ kojom sv. vrpolsko Sv. i po kašlju vet bjeljaca ctkve?

Osobito vlače, a odlič kod vrpolski njezin svetat mjeseca kol. Već na de po koja čak im izvan pricikaje, a i samotnom kotara, zađa skoga, katol nesjedinijen ga kotara: šestoro žn ben. ov č. og tara puia, žeditoj svojo Marijom, živ

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna „**BLANKA**“ koji podpuno nadomjestuje obični sapun.
Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnorna svota.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.